

TÍÐARGREIN

Sosialpolitikkur:

Vælferðin hægstu raðfesting

Kaj Leo Holm Johannesen
Formaður Sambandsflokksins

Umrøðan av sosiala økinum seinastu tíðina

Tað hevur seinastu tíðina verið sett spurnartekin við, hvørt Sambandsflokkurin, sum er ein sosialt sinnaður flokkur, hevur gjørt nóg mikið fyri at víðarimenna sosialu økini í okkara samfelag og harvið vælferðartænasturnar. Tá tosað verður um vælferðartænastur ella tey bleytu virðini, so fevnir tað í hesum føri um Menta- og Útbúgv-ingarmál, Heilsumál og Almanna-mál.

Hesi øki fevna hvørt sær vítt og peningurin verður byttur út á eina røð av endamálum, virkseis-økjum o.a. Ein sakligur háttur at undirbyggja og objektívt prógva hvørt samgongan og Sambands-flokkurin, sum partur av sama, hava latið meira peningaligt til-feingið til hesi øki og harvið styrkt tey, er m.a. at vísa á tær útreiðslur, sum eru játtaðar síðan 2008, tá Sambandsflokkurin tók við land-sins leiðslu.

Gongdin í sosialu útreiðslunum

Sambandsflokkurin hevur gjørt eina roknskapargreining og upp-seting av útreiðslunum á sosiala økinum, sí talvuna niðanfyrir um vøksturin í sosialu útreiðslunum.

Árini Sambandsflokkurin hevur sitið við landsins leiðslu koma rakstrarjáttanirnar til Menta- og Útbúgv-ingarmál, Heilsumál og Almannahmál at hækka tilsamans við heili 582 mió. kr., íroknað Heilsutrygd uppá 150 mió.kr.

Tey seks árini Sambandsflok-kurin hevur sitið við landsins leiðslu koma rakstrarjáttanirnar til Menta- og Útbúgv-ingarmál, Heilsumál og Almannahmál at hækka tilsamans

við heili 582 mió. kr., íroknað Heilsu-trygd uppá 150 mió.kr.

Í 2009 vóru hesi øki 72,6% av rakstrinum av samlaðu figgjarlógini (frároknað løgur) og í 2015 verða hesi øki heili 79,6% av figgjarlógini, eftir at vit seinastu árin hava upp-raðfest hesi øki.

Vælferðarútreiðslurnar eru hækkaðar skjótari ella líka skjótt sum vøksturin í samlaðu útreiðsl-unum á figgjarlógini fyri tíðar-skeiðið 2009-FLU2015. Eitt greitt prógv um, at Sambandsflokkurin hevur verið við til at uppraðfesta og viðlíkahalda sosiala økið.

Harafturat koma løgur fyri nógvar hundræðtals milliónir til m.a. Skúladeplin við Marknagil og um- og útbyggingar av Lands-sjúkrahúsinum. Tilsamans verða fyri tíðarskeiðið 2008-2015 gjørdar íløgur fyri um leið 1,2 milliardir kr.á sosiala økinum.

Hetta eru sosial tøl, sum tala sítt greiða mál - sí talvuna.

Hvar eru útreiðsluhækking-arnar ítøkiliga brúktar til?

Hækkaðu játtanirnar eru brúktar til fylgjandi:

- Lønarahækkingar
- Betran av verandi tænastrum og veitingum
- Nýggjar tænastrum og veitingar

Sosialu tænastrurnar eru nógv ment-ar seinastu árin, men tað hevur eisini havt við sær, at hetta økið er vorðið sera útreiðslukrevjandi, bæði tá talan er um rakstur, lógar-bundnar útreiðslur og íløgur. Almenna vælferðarskipanin er av tí sama komin undir serligt trýst orsakað av hallinum á figgjarlógini o.a.

Sambandsflokkurin kann vísa

Vøkstur í sosialu útreiðslunum R2009 - FLU2015

Vælferðarøkið	Vøkstur R09-FLU15	Í%	Løgur, R08-FLU15
Menta- & Útbúgv-ingarmál	118 mió.kr.	20%	601 mió.kr.
Heilsumál	213 mió.kr.	29%	403 mió.kr.
Almannamál	251 mió.kr.	16%	169 mió.kr.
Tilsamans	582 mió.kr.	18%	1.173 mia. kr.
Samlaðar útr. á FL	439 mió.kr.	11%	

Viðmerking: Heilsumál eru íroknað heilsutrygd

á nøkur av teimum málum, sum tey seinastu árin eru loyst ella sum arbeiitt verður við á sosiala økinum:

Rakstur og tænastrum

- Lóg um arbeiðsfremjandi tiltøk samtykt - nýskipan um rúmligan arbeiðsmarknað
- Barnaverndarlógin dagførd við m.a. herdari fráboðanarskyldu
- Heildarætlan at fyrirbyrgja og steðga harðskapi í parlagi og nærsambondum. Heildarætlani verður víðka til eisini at fevna um fyrirbyrgjan av kynsligum ágangi og viðgerð av seinaárinum.
- Barnahús til børn, ið eru útsett fyri kynsligum, fysiskum og sálarligum harðskapi
- Barnaumboð sett á stovn - sambært kravi í ST barnarættindasáttmálanum
- Barnabati økta játtan til "Tú og eg ráðgevingina"
- Sorgarbólkurin Berin økta játtan, soleiðis at børn, ið hava mist teirra foreldur kunnu fáa stuðul og linna.
- Stuðul til Fouintain Hús verkætlan, sum arbeiðsrættað

- tilboð til fólk við sálarjúku
- Økt játtan til heimleys/hitastovuna á Herberginum
- 250 tús. kr játtaðar til kvinnuhúsið til m.a. sálarliga hjálp og ráðgeving.
- Lóg um heimatænastrum og eldrarøkt v.m.
- Lóg um kommunalt samstarv um heimatænastrum og eldrarøkt v.m.
- Lóg um ávís starvsfólkaviðurskifti, tá heimatænastrum, eldrarøktin v.m verður löggt til kommunurnar at umsita
- Rehabilitering, endurmenningarstova sett á stovn í Eysturoynni
- 6,8 mió játtaðir til endurmenning á Almannahverkinum
- Dagtilboð til fólk við dements í Fuglafirði og Vági
- 15 mió.kr játtaðar eyka til eldraøkið í ár
- Virknis- og umlættingardepil á Sandi
- Ættleiðingarstuðulin hækkaður við 25 túsund upp til 100 túsund krónur
- Strika mótrokningina millum hjúnarfelagar fyri fólkapensjónistar, sum eru

gjøttir við einum, sum ikki er fólkapensjónistur

- Álit "Ein hurð" endurskoðan av tilboðum til børn, ung og familjur við serligum tørvi
- Lóg um uppihald á stovni o.l. er strika, so fólk fáa pensjón og gjalda fyri tænastrum, heldur enn at fáa lummapening
- Eldraøkið lagt út til kommunurnar at umsita frá 1. jan. 2015

Løgur og keyp av bygningum

- Depil til børn og ung við fjøl-brekað, sum verður tikin í nýtslu í ár
- Vardir bústaðir til fólk við ser-ligum avbjóðingum, sum standa lidnir í 2015 í ávikavist Eystur-oyinni og Norðoyggjum.
- 16 íbúðir til fólk við sálarjúku, sum standa lidnar í ár
- Stuðul til røktarheims pláss í Vági, Klaksvík, Tórshavn og Vestmanna
- Stuðul til umvæling av røktar-heiminum á Sýnuni
- Peningur er settur av á figgjar-lógini til ung við serligum av-bjóðingum í Tórshavn
- Skúladepilin við Marknagil, Tórshavn
- Um- og útbyggingar av Lands-sjúkrahúsinum
- Um- og útbyggingar av Tekniska Skúlanum í Klaksvík
- Um- og útbygging á Kambsdali

Hetta prógvar svart uppá hvítt, at vælferðarøkið er eitt av Sambands-flokksins politisku hjartamálum.

Vit eiga altíð at raðfesta soleiðis og arbeiða fyri, at játtanirnar fara til tær kjarnutænastrum, sum skulu veita borgarunum ein betri dag-ligdag, og har sum tørstur veruliga er á betringum. Tvs. at játtanirnar eiga

Nýggja Landssjúkrahúsið

Skúladepilin við Marknagil

